

REZIME

STANJA TRANSCENDENCIJE I STANJA 'NORMALNOG' ISKUSTVA.

Dr Fiorenzo Tassotti A.M.I.S.I.

(Italijansko lekarsko društvo za proučavanje hipnoze.)

Mistička stanja ili transcendentna stanja se nalaze u jednom skupu ljudskih sposobnosti i doživljaja koja su dopustena i poznata u svim kulturama koje su se menjale u toku ljudske istorije; jedino nisu priznata od strane zapadne nauke i kulture. Predmet ovoga rada je hermeneutička analiza fenomena mističkih stanja i njihove obrade u različitim kulturama.

Mistička stanja je, po njihovoj prirodi, nemoguće opisati, zbog toga su mistici prinudeni da komuniciraju svoje iskustvo preko opisivanja metaforičkog tipa. To se dešava zbog toga što je jezik deo svesti, ne samo komuniciranja (kako je Vigotski rekao, mišljenje se ne izražava već se ostvaruje preko jezika); jer, kako Lacan, Heidegger i mit istočne greške ukazuju, ljudsko biće ima odražavajući tip svesti koji, čini se, egzistira u osnovi bazalnog stanja ljudskog otuđenja.

Transcendencija može da bude definisana kao sve ono što u ljudskom doživljavanju nije racionalno, u smislu da nije objašnjeno kroz popis kategorija semantičke strukture kojom se uobičajno operacionalizuje stvarnost. Takav opis je samo sistem slika i predstava koje su deo unutrašnje memorije koja se aktivira kroz reakcije čulnih organa na spoljašni svet.

Vežbe koje mističko-filozofske škole preporučuju imaju za cilj transformisanje načina doživljavanja stvarnosti dovodeći čoveka u stanje kontakta, u žovde i sada', što omogućava javljanje transcendencije koja se ostvaruje kroz mnogo malih svakodnevnih ushićenja – za neki prijatan miris, gledajući nebo ili lice neke osobe. Ova iskustva iniciraju hiperbolički proces koji pojačava intenzivnost svesti i to dovodi, prema svedočenjima mističara, do Velikog transcendentnog iskustva.

Ključne reči: transcendencija, otuđenje, negativna teologija, mistička filozofija, meditacija.